

NIVÅ

3

HOLOCAUST

FOLKEMORDET PÅ JØDER

Navn:

NIVÅBASERT LESING

HOLOCAUST

FOLKEMORDET PÅ JØDENE

Noen av de få barna som overlevde Holocaust. Bilde framside: Fra boka "Borgny - Det er krig i Norge. Den kan du lese på 321eBOK. Bildene er CC, falt i det fri.

Holocaust var en av de verste forbrytelsene i menneskehetens historie som skjedde under andre verdenskrig. Adolf Hitler og de tyske nazistene drepte alle jøder de kunne finne i tillegg til andre grupper som funksjonshemmede og homofile.

Nazistene mente de var mindre verdt enn dem selv.

Holocaust er egentlig et gresk ord og betyr fullstendig brent. Etter krigen ble ordet Holocaust brukt for å beskrive det overgrepet og folkemordet som gjorde at over 12 millioner jøder ble drept.

Også norske jøder ble utsatt for dette grusomme overgrepet. Før krigen var det rundt 200 jøder i Norge. Etter at krigen brøt ut i 1940 ble mange av dem arrestert og sendt til konsentrasjonsleirer i Tyskland. Der ble de tvunget til hardt arbeid, og mange døde. 72 jøder ble drept i Norge, og 3 overlevde.

Deportasjonene ble gjennomført av nazistene og deres norske medhjelpere. Den største deportasjonen skjedde 26. november 1942, da i alt 529 jøder ble fraktet ut av landet med et skip som het DS Donau. Båten gikk til Polen der de tvunget inn i kuvogner på et tog til Auschwitz. Der ble stort sett alle gamle personer, kvinner og barn sendt i gasskammeret og drept med en gang de ankom. Mennene ble sendt til arbeidsleire, men det var også mange av dem som døde.

Det er viktig å huske på at alle mennesker har rett til å leve i fred og frihet. Holocaust var en grusom hendelse som aldri må gjentas. Vi må lære av historien og jobbe for å skape en verden der alle mennesker blir behandlet med respekt og verdighet.

Spørsmål. Velg riktig svar. Fasit på siste side.

1 Hva var Holocaust?

- a) En politisk bevegelse
- b) En krig mellom nasjoner
- c) En serie grusomme handlinger og folkemord
- d) En økonomisk krise

2 Hva var målet for nazistene under Holocaust mot jøder, funksjonshemmede og homofile?

- a) På grunn av deres politiske tilhørighet
- b) Nazistene mente de var mindre verdt
- c) Tilfeldig utvalg
- d) Økonomiske årsaker

3 Hva betød ordet "Holocaust" opprinnelig?

- a) Krigens utbrudd
- b) Fullstendig brenning
- c) Nazistenes regime
- d) Menneskerettigheter

4 Hvor mange norske jøder ble deportert til tyske fangeleirer under andre verdenskrig?

- a) 2100
- b) 772
- c) 529
- d) 38

5 Hvilken dato skjedde den største deportasjon av norske jøder?

- a) 26. november 1942
- b) 1. mai 1945
- c) 12. desember 1941
- d) 7. september 1943

6 Hva skjedde med jødene som ble deportert til Auschwitz?

- a) De ble sendt til arbeidsleire
- b) De ble drept i gasskammeret
- c) De ble satt fri
- d) De ble behandlet med respekt og verdighet

OPPGAVER

Det er 80 år siden det var krig i Norge. Synes du det er viktig å lese og lære om da det var krig i Norge? Forklar meningene dine.

Det er krig i mange land i verden. Etter din mening, hva kan vi gjøre for å få slutt på alle krigene?

Hva tror du er grunnen til at det er så mange krig i verden?

Skriv et kort brev til Statsministeren i Norge og gi han noen råd om hva han skal gjøre for å unngå krig i fremtiden.

Fast:
c) En serie grusomme handlinger og folkemord
b) Nazistene mente de var mindre verd
b) Fullstendig brent
b) 772
a) 26. november 1942
b) De ble drept i gasskammeret